

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2004

IV. volební období

810

Návrh

poslanců Jaroslava Krákory, Vojtěcha Filipa, Pavla Kováčika,
Michaely Šojdrové, Vladimíra Říhy, Svatopluka Karáska, Eduarda Zemana a
dalších

na vydání

**zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních
a o změně některých zákonů**

ZÁKON

ze dne.....

o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

§ 1

(1)

Tento zákon upravuje postup a podmínky zřizování, organizace a hospodaření veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení (dále jen „veřejné zdravotnické zařízení“).

§ 2

(2)

(3) (1) Veřejným zdravotnickým zařízením se rozumí zdravotnické zařízení se závazně stanoveným spádovým územím (§ 5), které na základě smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče se zdravotními pojišťovnami poskytuje převážně akutní lůžkovou zdravotní péči a které je ke dni účinnosti tohoto zákona ve vlastnictví státu, kraje nebo obce. Veřejné zdravotnické zařízení hospodaří a nakládá s majetkem zřizovatele, majetkem vlastním, právy, věcmi a jinými majetkovými hodnotami, které slouží k jeho provozování nebo vzhledem ke své povaze mají k tomuto účelu sloužit. Veřejné zdravotnické zařízení je právnickou osobou.

(4)

(5) (2) Zřizovatelem a provozovatelem veřejného zdravotnického zařízení mohou být při splnění podmínek stanovených tímto zákonem obce, kraje nebo stát. Stát zřizuje a provozuje veřejné zdravotnické zařízení prostřednictvím příslušných ministerstev (§3 odst. 1).

(6)

(7)

§ 3

Vznik a zánik zdravotnického zařízení

(8)

(9) (1) Ke zřizování a provozování veřejného zdravotnického zařízení jsou oprávněny obce, kraje, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstva“). O zřízení veřejného zdravotnického zařízení vydá jeho zřizovatel zřizovací listinu, která obsahuje:

- a. úplný název obce, kraje či ministerstva, které veřejné zdravotnické zařízení zřídily,
- b. název, sídlo, identifikační číslo veřejného zdravotnického zařízení,
- c. vymezení zdravotní péče poskytované veřejným zdravotnickým zařízením v rámci hlavní činnosti,
- d. označení orgánů a způsob, jakým vystupují jménem veřejného zdravotnického zařízení,
- e. vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, se kterým je veřejné zdravotnické zařízení příslušné hospodařit,
- f. předmět a rozsah jiné činnosti navazující na hlavní činnost veřejného zdravotnického zařízení; jiná činnost nesmí svým charakterem omezovat, narušovat nebo ohrožovat poskytování zdravotní péče,

g. den vzniku veřejného zdravotnického zařízení a vymezení doby, na kterou je toto zařízení zřízeno

b)

(1) Ke vzniku veřejného zdravotnického zařízení dochází dnem jeho zápisu do rejstříku vedenému Ministerstvem zdravotnictví (§ 15). Při vzniku, rozdělení, sloučení nebo splnutí veřejného zdravotnického zařízení s jiným veřejným zdravotnickým zařízením se vydává nová zřizovací listina.

(2) Je-li zřizovatelem obec nebo kraj, může zřizovatel zrušit veřejné zdravotnické zařízení pouze s předchozím písemným souhlasem Ministerstva zdravotnictví, pokud jsou zřizovatelem ministerstva, je ke zrušení nutný souhlas vlády. Dnem nabytí účinnosti rozhodnutí o zrušení veřejného zdravotnického zařízení dochází k zániku tohoto zařízení, jakož i k jeho výmazu z rejstříku vedeného Ministerstvem zdravotnictví (§15).

(3) Při zrušení veřejného zdravotnického zařízení bez právního nástupce přecházejí na zřizovatele jeho práva, veškeré závazky a veškerý majetek.

(4) Zřizovatel nahlásí vznik nového, zánik nebo změny (tj. zejména rozdělení či sloučení) veřejného zdravotnického zařízení do 10 dnů od vzniku, zániku či změny rejstříku veřejných zdravotnických zařízení, který vede Ministerstvo zdravotnictví. Současně Ministerstvu zdravotnictví předloží příslušnou zřizovací listinu. Má-li zřizovací listina vady, Ministerstvo zdravotnictví uloží zřizovateli, aby vady odstranil a stanoví lhůtu k jejich odstranění.

§ 4

(10)

(1) Hospodaření veřejného zdravotnického zařízení je upraveno zvláštními právními předpisy, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Veřejné zdravotnické zařízení je povinno vést účetnictví podle zvláštních právních předpisů¹⁾.

(3) Veřejné zdravotnické zařízení je povinno při nákupu zboží a služeb postupovat hospodárně a dodržovat ustanovení zvláštního právního předpisu o veřejných zakázkách^{1a)}.

(4) Veřejné zdravotnické zařízení je povinno u veřejných zakázek zveřejňovat na veřejně dostupné počítačové síti (dále jen „internet“) výsledky zadávacích řízení, a to do 10 dnů ode dne uzavření smlouvy na zakázku, na kterou bylo zahájeno zadávací řízení. Zveřejněny musí být jednak podmínky zahájeného zadávacího řízení a všechny nabídky, které veřejné zdravotnické zařízení obdrželo, včetně cen.

(5) Veřejná zdravotnická zařízení jsou osvobozena od daně z příjmu právnických osob.

(6) Na veřejné zdravotnické zařízení nelze vyhlásit konkurs.

(7) Veřejné zdravotnické zařízení nelze prodat ani darovat, lze jej převést pouze na jiné veřejné zdravotnické zařízení.

(8) Veřejná zdravotnická zařízení jsou osvobozena od povinnosti platit daň z nemovitostí, daně darovací a dědické a daně z převodu nemovitostí, pokud jsou vlastníkem, obdarovaným, dědicem či subjektem, na který je nemovitost převedena.

(9) Veřejné zdravotnické zařízení hospodaří s majetkem a peněžními prostředky získanými vlastní činností zejména z veřejného zdravotního pojištění, s peněžními prostředky vlastních fondů, a dále a s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje, obce a fondů Evropských společenství a s peněžními dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí. Veřejná zdravotnická zařízení mohou čerpat dotace ze státního rozpočtu, rozpočtu krajů, obcí a z fondů Evropských společenství.

(10) Všechny příjmy veřejného zdravotnického zařízení musí být použity na provoz, obnovu a rozvoj tohoto zařízení.

(11) Veřejné zařízení je povinno každoročně k 1. únoru následujícího roku zveřejnit na internetu úplný seznam všech svých dodavatelů a smluvních partnerů spolu se specifikací nakoupeného zboží a služeb, jejich objemem, celkovou cenou zaplacenou za uplynulý rok jednotlivým dodavatelům a jednotkovou cenou zboží a služeb.

-----
1) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění,
Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění

1a) Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění

(11)

(12) § 5

(13) Spádové území

(14)

(1) Ministerstvo zdravotnictví stanoví veřejnému zdravotnickému zařízení spádové území po předchozím projednání se zdravotními pojišťovny a Českou lékařskou komorou (dále jen „Komora“).

1.

(2) Síť veřejných zdravotnických zařízení stanoví Ministerstvo zdravotnictví vyhláškou po předchozím projednání s kraji, zdravotními pojišťovny a Komorou nejpozději do 90 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona.

2.

(3) Pro stanovené spádové území je veřejné zdravotnické zařízení povinno:

- a. zajistit poskytování zdravotní péče pacientům v rozsahu stanoveném výběrovým řízením dle zvláštního zákona²⁾,
- b. zajistit poskytování zdravotní péče pacientům majícím trvalé bydliště ve stanovené spádové oblasti, kteří při svobodné volbě zdravotnického zařízení jinde neuspěli nebo možnost svobodné volby nevyužili,
- c. zajistit poskytování péče všem státním občanům členských zemí Evropské unie,
- d. zajistit poskytování neodkladné zdravotní péče všem jiným cizím státním občanům, osobám bez státního občanství, osobám, u nichž nelze zjistit příslušnost ke zdravotní pojišťovně; pokud tato péče není uhrazena jinak, požádá o úhradu nákladů této péče veřejné zdravotnické zařízení zřizovatele,

- e. podílet se v rozsahu stanoveném krajským úřadem na zajišťování pohotovostní péče, případně záchranné služby,
- f. podílet se v rozsahu stanoveném krajským úřadem na zajišťování výkonů, lékařských prohlídek a protiepidemických opatření nařízených orgánem ochrany veřejného zdraví,
- g. podílet se v rozsahu stanoveném krajským úřadem nebo Ministerstvem zdravotnictví na poskytování zdravotní péče při hromadných neštěstích, otravách a přírodních katastrofách,
- h. podílet se v rozsahu stanoveném krajským úřadem a Ministerstvem zdravotnictví na zajišťování prohlídek zemřelých a dopravy zemřelých k pitvě.

-----
2) Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění

§ 6

(15) Podmínky provozování

(16)

(1) Ve veřejném zdravotnickém zařízení musí být zdravotní péče poskytována prostřednictvím fyzických osob, které jsou způsobilé k výkonu zdravotnického povolání (dále jen "zdravotnický pracovník") a splňují další podmínky pro výkon zdravotnického povolání stanovené zvláštními právními předpisy³⁾.

(17)

(2) Veřejné zdravotnické zařízení musí být po celou dobu jeho provozování personálně, věcně a technicky vybaveno pro druh a rozsah jím poskytované zdravotní péče.

(18)

(3) Veřejné zdravotnické zařízení je povinno mít uzavřenu pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním zdravotní péče ve veřejném zdravotnickém zařízení. Toto pojištění musí trvat po celou dobu, po kterou je zařízení provozováno.

(19)-----

-----
(20) 3) Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, v platném znění

(21) Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění

(22)

(23)

(24)

§ 7

(25) Statutární orgány a orgány

(26)

(1) Statutárními orgány veřejného zdravotnického zařízení jsou správní rada, ředitel a jeho zástupce. Orgánem veřejného zdravotnického zařízení je dále dozorčí rada.

(27)

(2) Statutární orgány jednají jménem veřejného zdravotnického zařízení podle pravidel stanovených v tomto zákoně a v jiných právních předpisech.

(28)

(3) Veřejné zdravotnické zařízení je povinno vytvářet podmínky pro činnost statutárních orgánů a orgánů, vyhovovat jejich dožádáním, poskytovat informace týkající se předmětu kontroly, umožnit členům správní rady a dozorčí rady nahlédnutí do dokumentace o činnosti s výjimkou zdravotnické dokumentace jednotlivých pacientů a umožnit vstup do prostor tohoto zdravotnického zařízení s výjimkou pracovišť, jejichž režimová opatření vylučují vstup osob, které v nich nejsou pracovně činné.

(29)

(4) Statutární orgány a orgány a jejich členové odpovídají za svá rozhodnutí obdobně jako členové statutárních orgánů obchodních společností dle obchodního zákoníku.

§ 8

(30)

(31) (1) Statutárním orgánem nebo orgánem veřejného zdravotnického zařízení nebo jeho členem může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná a je způsobilá k právním úkonům.

(32)

~~(33)~~ (2) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen:

- a. pro trestný čin spáchaný úmyslně nebo z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s poskytováním zdravotní péče, pokud se na něho nehledí jako by nebyl odsouzen
- b. pro trestný čin majetkové povahy spáchaný úmyslně nebo z nedbalosti, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenu a), pokud se na něho nehledí jako by nebyl odsouzen
- c. pro trestný čin spáchaný úmyslně k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenu a) nebo b), pokud se na něho nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(34) Bezúhonnost se pro potřeby tohoto zákona dokládá výpisem z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší 3 měsíců. Cizinec dokládá bezúhonnost odpovídajícími doklady vydanými státy, ve kterých se v posledních 3 letech zdržoval nepřetržitě déle než 3 měsíce. Tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců.

(35)

(36)(3) Statutárním orgánem a orgánem veřejného zdravotnického zařízení nebo jeho členem nemůže být z důvodu střetu zájmů osoba, která:

- a. vykonává podnikatelskou činnost související s činností veřejného zdravotnického zařízení,
  - b. zprostředkovává pro jiné osoby podnikatelskou činnost související s činností veřejného zdravotnického zařízení,
  - c. je v postavení vlastníka, spoluvlastníka, společníka či zaměstnance nebo v obdobném právním vztahu k fyzické či právnické osobě, která veřejnému zdravotnickému zařízení prodává zboží či služby, nebo se zabývá zprostředkováním této činnosti, nebo je v postavení osoby blízké k této fyzické osobě.
- a)

b) (4) Člen správní rady nemůže být současně členem dozorčí rady téhož veřejného zdravotnického zařízení a naopak.

(37)

(38)

(39) § 9

(40)

(41)(1) Členy správní a dozorčí rady jmenuje a odvolává zřizovatel na návrh navrhovatelů, kterými jsou:

- a. zastupitelstvo kraje, příp. obce, na jejichž území je veřejné zdravotnické zařízení provozováno,
- b. ministerstva,
- c. Komora,
- d. odborové organizace působící v dotčeném veřejném zdravotnickém zařízení,
- e. děkan příslušné lékařské fakulty veřejné vysoké školy, jde-li o fakultní nemocnici.

(2) Ve správní radě musí být:

- a. tři zástupci zřizovatele veřejného zdravotnického zařízení,
- b. tři zástupci zaměstnanců daného veřejného zdravotnického zařízení,
- c. jeden zástupce Ministerstva zdravotnictví, pokud není zřizovatelem,
- d. jeden zástupce Komory,
- e. jeden zástupce kraje, pokud není kraj zřizovatelem,
- f. jeden zástupce obce, ve které se zařízení nalézá, pokud není obec zřizovatelem,
- g. čtyři zástupci lékařské fakulty, pokud jde o fakultní nemocnici, která je výukovou základnou této fakulty.

a)

b) (3) V dozorčí radě musí být:

- a. jeden zástupce kraje,
- b. jeden zástupce obce,
- c. jeden zástupce zaměstnanců,
- d. jeden zástupce Komory,
- e. jeden zástupce lékařské fakulty, která je výukovou základnou této fakulty, pokud jde o fakultní nemocnici,
- f. jeden zástupce Ministerstva zdravotnictví.

c)

(42)(4) Členství ve správní radě a dozorčí radě zaniká:

- a. uplynutím funkčního období,
- b. vzdáním se členství,
- c. odvoláním z funkce,
- d. úmrtím nebo prohlášením za mrtvého,
- e. omezením či ztrátou způsobilosti k právním úkonům.

a)

(43)(5) Zřizovatel bezodkladně odvolá člena správní rady nebo dozorčí rady, přestane-li splňovat podmínky pro členství stanovené tímto zákonem nebo v případě, že prokazatelně opakovaně neplní stanovené úkoly, nebo pokud jej o to požádá navrhovatel, a to do 10 dnů od obdržení návrhu na odvolání. Zřizovatel neprodleně požádá navrhovatele podle odstavce 1 o navržení nového člena.

§10

(44)

(45)(1) Funkční období člena správní rady a člena dozorčí rady je maximálně pětileté.

(46)

(47)(2) Funkci člena správní rady a dozorčí rady nelze zastávat déle než dvě po sobě jdoucí funkční období

§ 11

(48) Správní rada

(49)

(50) (1) Správní rada schvaluje:

- a. koncepční záměry,
- b. investiční akce,
- c. organizační a provozní řád,
- d. výroční zprávu o hospodaření,
- e. výroční zprávu o kvalitě péče,
- f. rozpočet na příští účetní období,
- g. roční účetní závěrku,
- h. personální a mzdová opatření,
- i. nabytí nebo pronajmutí nemovité věci, jejíž cena je vyšší než 500.000,- Kč; převedení, prodej či pronájem na delší dobu než na dva roky jakékoliv nemovité věci musí spolu se správní radou odsouhlasit zřizovatel,
- j. nabytí nebo pronajmutí movité věci, jejíž cena je vyšší než 100.000,- Kč; prodej, převedení nebo pronájem na dobu delší než dva roky movité věci vyšší hodnoty než 100.000,-Kč musí vedle správní rady schválit i zřizovatel,
- k. provedení jiného úkonu, než je uveden v písmenech i) nebo j), v jehož důsledku by vznikl veřejnému zdravotnickému zařízení závazek nebo pohledávka vyšší než 500.000,- Kč.
  - a)
  - b) Do 10 dnů po schválení správní radou ředitel informace zveřejní na internetu.
  - c)

(2) Správní rada je oprávněna pozastavit jakékoliv rozhodnutí ředitele. Pokud ředitel na svém rozhodnutí trvá, rozhoduje zřizovatel, jehož stanovisko je konečné.

d)

(3) Ředitel veřejného zdravotnického zařízení každoročně předkládá zřizovateli rozpočet veřejného zdravotnického zařízení, a to po jeho předchozím schválení správní radou. Rozpočet je zpravidla koncipován jako vyrovnaný. Rozpočet může být koncipován jako deficitní pouze tehdy, je-li výše deficitu předem schválena zastupitelstvem kraje nebo obce, které před schválením tohoto rozpočtu rozhodne o pokrytí deficitu z rozpočtu kraje nebo obce; je-li zřizovatelem ministerstvo, musí být návrh deficitního rozpočtu tímto ministerstvem schválen s tím, že v tomto případě bude deficit kryt prostředky státního rozpočtu.

e)

(4) Jestliže oproti schválenému rozpočtu vznikne roční ztráta v hospodaření veřejného zdravotnického zařízení převyšující 15 % jeho ročního obratu, nebo kumulovaná ztráta vzniklá v tomto zařízení jeho činností ve výši 20 % ročního obratu, odvolá zřizovatel do jednoho měsíce po zjištění ztráty ředitele, správní i dozorčí radu veřejného zdravotnického zařízení.

f)

(5) Dojde-li k odvolání ředitele, správní a dozorčí rady dle odstavce 4 tohoto ustanovení, ustanoví zřizovatel nuceného správce, který veřejné zařízení řídí maximálně po dobu 24 měsíců. Poté zřizovatel jmenuje správní a dozorčí radu.

g)

(6) Nucený správce plní zadání zřizovatele a je zřizovatelem odvolatelný.

h)

(7) Pokud není dosaženo během 24 měsíců nucené správy vyrovnané hospodaření, je povinen zřizovatel ztrátu pokrýt z rozpočtu.

i)

(8) Správní rada sleduje kvalitu poskytované zdravotní péče, a to zejména vyhodnocováním počtu opakovaně hospitalizovaných a opakovaně operovaných pacientů, množství výskytu nemocničních nákaz, počtu pacientů s nejčastějšími vybranými diagnózami přeloženými na pracoviště vyššího typu, počtu úmrtí na tyto diagnózy, pokud nedošlo k přeložení na pracoviště vyššího typu, a počtu stížností na poskytování zdravotní péče, jakož i na základě přezkoumání spokojenosti pacientů i zaměstnanců zařízení s úrovní poskytované zdravotní péče.

(51)

(9) Správní rada každoročně stanoví měsíční plat a odměny ředitele. Při stanovení platu a odměn vychází z hospodářských výsledků, z výsledků sledování kvality poskytované péče a ze zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(52)

(10) Zasedání správní rady svolává její předseda nejméně jednou za měsíc. Správní radu může svolat též zřizovatel. Pozvání na zasedání obsahuje současně program jednání a doručuje se členům správní rady nejméně 15 dní před zasedáním.

(53)

1.

2. ⁴⁾ Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, v platném znění,

(54) Nařízení vlády č. 330/2003 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě,

(55)

v platném znění

§ 12

a) Dozorčí rada

b)

(1) Dozorčí rada kontroluje dodržování právních předpisů, požadavků zřizovatele a vnitřních norem veřejného zdravotnického zařízení a jeho hospodaření. Za tím účelem jsou její členové oprávněni kromě zdravotnické dokumentace nahlížet do všech dokladů, které se týkají činnosti veřejného zdravotnického zařízení a zjišťovat stav a způsob hospodaření. Při realizaci kontrolní činnosti dozorčí rada dále zejména sleduje:

- a. dodržování právních předpisů,
- b. jednotlivé investiční akce,
- c. hospodárné nakládání s majetkem,
- d. efektivitu hospodaření,
- e. dodržování schváleného rozpočtu,
- f. dodržování smluvních vztahů a jejich výhodnost,
- g. čerpání mzdových prostředků a sociální smír,
- h. vyřizování stížností pacientů a zaměstnanců.

(56)

(57) Výsledky kontrolní činnosti zveřejní ředitel do 10 dnů od obdržení zprávy dozorčí rady na internetu.

(58)

(2) Dozorčí rada nařizuje provedení mimořádné účetní závěrky, účetního auditu a kontroly hospodaření; kontroly hospodaření jsou prováděny zřizovatelem a interním auditem veřejného zdravotnického zařízení.

(59)

a)

(3) Pokud dozorčí rada zjistí nedostatky v činnosti veřejného zdravotnického zařízení nebo pokud zjistí, že rozhodnutí ředitele nebo správní rady odporují právním předpisům nebo zásadám účelného nakládání s majetkem, bezodkladně na ně upozorní zřizovatele, ředitele a správní radu tohoto veřejného zdravotnického zařízení a doporučí nápravná opatření včetně termínu nápravy.

(60)

(4) Dozorčí rada navrhuje správní radě odvolání ředitele nebo zřizovatelů odvolání správní rady i ředitele za předpokladu, že jejich rozhodnutí jsou opakovaně v rozporu s právními předpisy nebo odporují zásadám účelného nakládání s majetkem. V takovém případě může zřizovatel odvolat jak celou správní radu tak ředitele veřejného zdravotnického zařízení.

(61)

(5) Zasedání dozorčí rady svolává její předseda nejméně čtyřikrát ročně. Zasedání dozorčí rady může svolat též zřizovatel. Pozvání na zasedání obsahuje současně též program jednání a doručuje se členům dozorčí rady nejméně 15 dní před zasedáním.

(62)

§ 13

(63)(1) Členové správní rady a dozorčí rady volí a odvolávají ze svých řad předsedu a místopředsedu. První zasedání správní rady a dozorčí rady svolává a řídí zřizovatel nebo jím jmenovaný zástupce; na tomto zasedání se zvolí předseda a místopředseda správní rady a dozorčí rady v tajném hlasování.

(64)

(65)(2) Činnost správní rady a dozorčí rady organizuje a řídí předseda, v jeho nepřítomnosti místopředseda.

(66)

(67)(3) Správní rada a dozorčí rada jsou usnášeníschopné, jsou-li přítomny alespoň dvě třetiny jejich členů.

(68)

(69)(4) K rozhodnutí správní rady a dozorčí rady je třeba souhlas nadpoloviční většiny přítomných členů.

(70)

(71)(5) Ředitel veřejného zdravotnického zařízení nebo jím pověřený zástupce se vždy musí účastnit jednání správní rady i dozorčí rady.

(72)

(73)(6) Správní rada a dozorčí rada si může na zasedání přizvat hosty.

(74)

(75)(7) Z jednání správní rady a dozorčí rady se pořizuje zápis. Zápis předá předseda správní a dozorčí rady zřizovateli a řediteli veřejného zdravotnického zařízení a do deseti dnů od předání jej ředitel zveřejní na internetu.

(76)

§ 14

(77) Ředitel

(78)

(1) Ředitel řídí činnost veřejného zdravotnického zařízení a rozhoduje o všech věcech s výjimkou případů, kdy tento zákon stanoví jinak.

(79)

(2) Ředitele veřejného zdravotnického zařízení jmenuje a odvolává na základě návrhu správní rady zřizovatel nejpozději do třiceti dnů od obdržení návrhu. Ředitel je v pracovním poměru k veřejnému zdravotnickému zařízení; tato funkce musí být vykonávána v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Funkci ředitele nelze vykonávat ve vedlejších či souběžném pracovním poměru.

(80)

(3) Ředitel a jeho zástupce nesmí vykonávat žádnou podnikatelskou činnost ani být jednatelem žádné společnosti s ručením omezeným, členem představenstva nebo dozorčí rady žádné akciové společnosti, komplementářem žádné komanditní společnosti nebo členem představenstva či kontrolní komise žádného družstva s výjimkou bytových družstev.

(81)

(82)

(4) Ředitel veřejného zdravotnického zařízení jmenuje a odvolává své zástupce a další vedoucí zaměstnance.

(83)

(5) V době nepřítomnosti ředitele řídí činnost veřejného neziskového zařízení zástupce ředitele.

§ 15

(84)

Rejstřík

(85)

(86)(1) Ministerstvo zdravotnictví vede rejstřík veřejných zdravotnických zařízení.

(87)

(88)(2) Do rejstříku podle odstavce 1 se zapisují údaje uvedené ve zřizovací listině a dále tyto údaje:

- a. Jméno, příjmení, titul a funkce členů statutárních orgánů a orgánů, a způsob, jakým jednají jménem veřejného zdravotnického zařízení,
- b. stanovené spádové území,

- c. seznam zdravotních pojišťoven, se kterými má veřejné zdravotnické zařízení uzavřeny smlouvy o poskytování a úhradě zdravotní péče.

(89)(3) Rejstřík uvedený v odstavci 1 je Ministerstvo zdravotnictví povinno zpřístupnit veřejnosti způsobem v místě obvyklým a na internetu.

§ 16

(90)

(91) Účast členů na jednáních správních rad a dozorčích rad povinně ustanovených podle tohoto zákona je jiným úkonem v obecném zájmu, při němž náleží členům odměna, kterou stanoví zřizovatel po posouzení hospodářských výsledků a výsledků v dosažené úrovni zdravotních služeb poskytovaných zařízeními, a to až do pětinasobku průměrné hodinové mzdy v daném zařízení. Současně členům správních rad a dozorčích rad přísluší náhrada cestovních nákladů v prokázané výši, která je hrazena z prostředků zřizovatele veřejného zdravotnického zařízení, ve kterém správní rada a dozorčí rada působí.

(92)

(93) § 17

(94)

(95) Platové poměry zaměstnanců veřejného zdravotnického zařízení se řídí právními předpisy o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších orgánech, ve veřejných službách a správě.⁴⁾ Vláda může nařízením stanovit vyšší platy zaměstnanců veřejných zdravotnických zařízení, a to po projednání s odborovými organizacemi zdravotnických pracovníků s celostátní působností.

§ 18

(96)

(1) Zřizovatel veřejného zdravotnického zařízení jmenuje neprodleně po zřízení veřejného zdravotnického zařízení dočasného ředitele, který plní funkci statutárního orgánu do doby jmenování ředitele. Dočasný ředitel je jmenován nejdéle na dobu šedesáti dnů. Dočasný ředitel se ze své činnosti zodpovídá zřizovateli a je zřizovatelem odvolatelný.

(2) Zřizovatel veřejného zdravotnického zařízení jmenuje členy správní rady a dozorčí rady tohoto zařízení nejpozději do šedesáti dnů od data zřízení veřejného zařízení.

(97)

(98) § 19

(99)

1. Všechny věci, práva a závazky zdravotnického zařízení splňujícího podmínky dle ustanovení § 2 odst. 1 tohoto zákona a zřízeného před nabytím účinnosti tohoto zákona (dále jen „původní zařízení“), přechází dnem vzniku veřejného zdravotnického zařízení podle tohoto zákona (§ 3 odst. 2) na toto veřejné zdravotnické zařízení. Zřizovatelé původních zařízení, pokud jsou jimi obce, kraje a ministerstva a jde o příspěvkové organizace, jsou povinni zajistit jejich zánik a převedení všech jejich hmotných a nehmotných složek na veřejná zdravotnická zařízení zřízená dle tohoto zákona na jejich místě do šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Zřizovatelé, vlastníci majetku a vlastníci obchodních společností provozující původní zařízení, pokud jsou jimi obce nebo kraje, jsou povinni zajistit jejich zánik a převedení na právního nástupce, kterým je příslušný kraj nebo obec a současně převedení všech jejich hmotných i nehmotných složek na veřejná zdravotnická zařízení zřízená dle tohoto zákona na jejich místě do šesti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Zřizovatelé původních zařízení odpovídají

za všechny závazky původních zařízení. Zřizovatelé původních zařízení jsou povinni zajistit do šesti měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona zřízení veřejných zdravotnických zařízení na místě původních zařízení. Toto ustanovení se nevztahuje na zdravotnická zařízení, v nichž mají majetkovou účast subjekty odlišné od zřizovatelů veřejných zdravotnických zařízení dle tohoto zákona.

2.

3.

4. § 20

5. Zdravotní pojišťovny jsou povinny uzavřít s veřejným zdravotnickým zařízením neprodleně po jeho vzniku smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče na dobu neurčitou.

6.

7.

8. § 21

9. Za porušení ustanovení tohoto zákona může Ministerstvo zdravotnictví ve správním řízení udělit pokutu ve výši až 10.000.000 Kč, a to i opakovaně, pokud zjištěný nedostatek nebyl ve stanovené lhůtě odstraněn.

10.

11.

12. §22

13.

14. Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

15.

16.

17.

18. ČÁST DRUHÁ

19. ZMĚNA ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ

20.

21. Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

22.

23. V § 17 se za odstavec 2 vkládá odstavec 3, který i s poznámkou pod čarou zní takto:

24. „(3) Od daně se osvobozují příjmy veřejných zdravotnických zařízení ^{x)}, pokud veškeré své příjmy použijí pro svůj provoz, obnovu a rozvoj.“

---

x) zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů“

25.

~~26.~~ Stávající odstavec 3 se mění na odstavec 4; stávající odstavec 4 se mění na odstavec

5

~~27.~~

28.

29.

30. ČÁST TŘETÍ

31. ZMĚNA ZÁKONA O DANI DĚDICKÉ, DANI DAROVACÍ A DANI Z PŘEVODU NEMOVITOSTÍ

32.

---

33. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:
- 34.
35. Do § 20 se vkládá nový odstavec 16, který i s poznámkou pod čarou zní takto:
- 36.
37. „(16) Od daně dědické, darovací a z převodu nemovitosti je osvobozeno nabytí majetku veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením zřízeným podle zvláštního právního předpisu. ^{x)}“
-

x) zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů“

38.
39.
40.
41.
42.

43. ČÁST ČTVRTÁ

44. ZMĚNA ZÁKONA O VEŘEJNÉM ZDRAVOTNÍM POJIŠTĚNÍ

- 45.
46. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:
- 47.
48. K ustanovení § 23 se na konci připojuje tato věta, která i s poznámkou pod čarou zní takto:
- 49.
50. „Ambulantní péči ve veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních ^{x)} se rozumí vysoce specializovaná ambulantní péče, která není ve stanovené spádové oblasti zajištěna jinak, ambulantní příjmová péče a ambulantní péče lékařské služby první pomoci.“
-
51. x) zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů“
- 52.
53. Za ustanovení § 52 se vkládá nový § 52a, který i s poznámkou pod čarou zní takto:
- 54.
55. „(1) S veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením zřízeným podle zvláštního právního předpisu ^{x)} uzavře Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky neprodleně po jeho vzniku smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče v rozsahu stanoveném Ministerstvem zdravotnictví.
- 56.
57. (2) V návaznosti na rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví, nejpozději však do třiceti dnů od tohoto rozhodnutí, uzavřou resortní, oborové, podnikové, a ostatní zdravotní pojišťovny působící na území České republiky s veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče v rozsahu stanoveném Ministerstvem zdravotnictví.
- 58.
59. (3) Smlouva o poskytování a úhradě zdravotní péče mezi zdravotními pojišťovnami a veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením se uzavírá na dobu
-

neurčitou. K jejímu vypovězení je nutný předchozí souhlas Ministerstva zdravotnictví.

---

60. x) zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů“

61.

62.

63.

64.

65.

~~66.~~ ČÁST PÁTÁ

67. ZMĚNA ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLECH ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

68.

69. Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

70.

71. V § 23 se v odstavci 1 za písmeno d) doplňuje nové písmeno e), které i s poznámkou pod čarou zní takto:

72.

73. „e) zřizovat veřejná nezisková ústavní zdravotnická zařízení podle zvláštního právního předpisu. ^{x)}“

74.

75. ^{x)} zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů“

76.

---

1. ČÁST ŠESTÁ

2. ZMĚNA ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLECH

3.

Zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů se mění takto:

1. V nadpisu Díl 3 se vkládá na konec nadpisu text, který zní:

„a veřejných neziskových organizací“

2. § 65 odst. 2 zní:

„(2) Správce kapitoly vystavuje rozpočtové limity pro vlastní rozpočtové hospodaření, rozpočtové limity organizačním složkám státu, příspěvkovým organizacím a veřejným neziskovým organizacím, které zřizuje v jeho působnosti a dále zvlášť limity pro čerpání výdajů na financování programů podle § 13 odst. 3 písm. c), d) a e) a zvlášť limity pro čerpání ostatních dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu pro ostatní právnické osoby. Správce kapitoly může své oprávnění vystavit rozpočtové limity organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím a veřejným neziskovým organizacím přenést na organizační složku státu, která ekonomicky zajišťuje jinou organizační složku státu nebo příspěvkovou organizaci, či veřejnou neziskovou organizaci.“

3. § 65 odst. 4 zní:

„(4) Příspěvkové organizaci a veřejné neziskové organizaci se otevírají limity

-
- a) na čerpání příspěvku zřizovatele na provoz organizace,
  - b) na čerpání individuálních dotací podle § 13 odst. 3 písm. c) poskytnutých na konkrétní akce,
  - c) na čerpání systémových dotací podle § 13 odst. 3 písm. d) poskytnutých na konkrétní akce,
  - d) na čerpání návratných finančních výpomocí podle § 13 odst. 3 písm. e) poskytnutých na konkrétní akce.“

4. § 65 odst. 7 zní:

„(7) Rozpočtové limity se otevírají zpravidla nejvýše na období jednoho čtvrtletí. Příspěvková organizace, nebo veřejná nezisková organizace převádí příspěvek na činnost na svůj účet do výše limitu stanoveného zřizovatelem. Dotace poskytnuté na financování reprodukce majetku čerpá příspěvková organizace, nebo veřejná nezisková organizace přímou úhradou potřeb akce financované formou individuální dotace a okruhu potřeb financovaných v rámci systémové dotace z příslušného rozpočtového výdajového účtu.“

5. § 74 zní:

„Stát ručí za závazky, které vznikly provozováním hlavní činnosti příspěvkových organizací a veřejných neziskových organizací zřizovaných státem“.

6. Za § 80 se vkládá § 80a, který včetně poznámky pod čarou č. 32a), zní:

„§ 80a

Finanční vztahy státního rozpočtu k hospodaření veřejných neziskových organizací zřízených státem

- (1) Hospodaření s prostředky státního rozpočtu ve vztahu k veřejným neziskovým organizacím zřízeným podle zvláštního právního předpisu^{32a)} („veřejná nezisková organizace“) se řídí ustanoveními tohoto zákona a zvláštního právního předpisu, podle něhož byly veřejné neziskové organizace zřízeny.
- (2) Veřejné neziskové organizace hospodaří s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem a správcem příslušné rozpočtové kapitoly, z níž čerpá finanční prostředky státního rozpočtu.
- (3) Veřejná nezisková organizace je povinna dbát, aby plnila určené úkoly nejehospodárnějším způsobem a dodržela stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky, které obdržela ze státního rozpočtu, může používat jen k účelům, na které jsou určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení nerušeného chodu organizace.
- (4) Finanční vztahy stanovené zřizovatelem jsou
  - a) příspěvek na provoz ze státního rozpočtu,
  - b) individuální a systémové dotace na financování programů a akcí,
  - c) návratná finanční výpomoc.
- (5) Příspěvek na provoz veřejné neziskové organizace se stanoví v případě, že její rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy. Výše příspěvku na provoz se stanoví jako rozdíl objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů.

Výši příspěvku na provoz a jeho čerpání během roku může zřizovatel vázat na předem stanovené ukazatele, a to zpravidla na jednotku výkonů zabezpečovaných zřizovanou veřejnou neziskovou organizací. Pokud není příspěvek vázán na jednotku výkonů, je organizace oprávněna čerpat příspěvek na činnost do výše závazně stanovené zřizovatelem.

(6) Při významné změně podmínek, za nichž byl stanoven finanční vztah ke státnímu rozpočtu, může zřizovatel veřejné neziskové organizaci stanovený příspěvek změnit. Veřejná nezisková organizace je povinna takovouto změnu podmínek zřizovateli neprodleně oznámit.

(7) Návratnou finanční výpomoc lze poskytnout veřejné neziskové organizaci v případě vzniku neočekávaných ekonomických problémů organizace. Prostředky návratné finanční výpomoci však musí být organizací vráceny do státního rozpočtu do konce rozpočtového roku.

(8) Jestliže hospodaření veřejné neziskové organizace za běžný rok skončí ztrátou po zahrnutí příspěvku (dále jen „zhoršený hospodářský výsledek“), je zřizovatel povinen projednat s veřejnou neziskovou organizací zabezpečení jeho úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Pokud na pokrytí ztráty veřejné neziskové organizace nestačí finanční prostředky z rezervního fondu veřejné neziskové organizace, doplní prostředky chybějící k pokrytí ztráty prostředky z kapitoly zřizovatele.

-
4. 32a) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů“

Důvodová zpráva

Obecná část:

Platný právní stav

Podmínky uskutečňování práva na ochranu zdraví, resp. na bezplatnou zdravotní péči a zdravotní pomůcky upravuje zejména zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v platném znění, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, zákon ČNR č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, v platném znění, zákon ČNR č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, v platném znění, zákon ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, v platném znění, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění a zákon ČNR č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních a zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách atd., v platném znění.

Podle § 11 odst. 1 zákona o péči o zdraví lidu poskytují zdravotní péči zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy. Podmínky poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních stanoví zvláštní zákony. Podle citovaného zákona se zdravotní péče poskytuje mj. bez přímé úhrady z prostředků státního rozpočtu ČR, charitativních, církevních a dalších právnických a fyzických osob (§ 11 odst. 2 písm. c/).

Podle § 31 zákona o péči o zdraví lidu obstarávají úkoly zdravotnictví zdravotnická zařízení a další zdravotnické organizace uspořádané do soustavy zdravotnických zařízení, kterou tvoří zdravotnická zařízení státu, obcí, fyzických a právnických osob.

Podle § 39 zákona o péči o zdraví lidu zřizují zdravotnická zařízení Ministerstvo zdravotnictví, kraje v samostatné působnosti, obce, fyzické a právnické osoby. Podmínky pro vznik, změnu, zánik a kontrolní činnost zdravotnického zařízení stanoví zákon. Zdravotnická zařízení zřizovaná Ministerstvem zdravotnictví, kraji v samostatné působnosti a obcemi jsou povinna poskytovat zdravotní péči ve spádových územích stanovených vyhláškou Ministerstva zdravotnictví. Zákon v § 33 stanoví, že zařízení a organizace zdravotnické soustavy zřízené Ministerstvem zdravotnictví, kraji v samostatné působnosti nebo obcemi jsou řízeny svými zřizovateli.

Ohledně (dalších) fyzických a právnických osob (soukromého práva) zákon o funkci zřizovatele, ani o jiných úkolech v rámci poskytování zdravotní péče nic bližšího nestanoví. Právní úprava je obsažena v zákoně ČNR č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních. Tento zákon upravuje podmínky a rozsah poskytování zdravotní péče v nestátních zdravotnických zařízeních a podmínky provozování těchto zařízení. V nestátních zařízeních nelze poskytovat zdravotní péči vyhrazenou podle zvláštních předpisů státu (§ 3 odst. 2).

Nestátním zdravotnickým zařízením se rozumí jiné zdravotnické zařízení, než zdravotnické zařízení státu, přičemž provozovat nestátní zdravotnická zařízení může fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění podle tohoto zákona. Toto oprávnění vzniká rozhodnutím o registraci krajského úřadu příslušného podle místa provozování nestátního zdravotnického zařízení (§ 8 odst. 1 zákona).

Z hlediska možných provozovatelů nestátního zdravotnického zařízení – právnických osob přitom není rozhodné, v jaké formě byly tyto právnické osoby zřízeny. Může jít např. o obchodní společnosti podle obchodního zákoníku (např. a. s., s. r. o.), založené za účelem dosahování zisku, anebo může jít o „neziskové organizace“ (termín dosud právnímu řádu neznámý), založené např. jako občanská sdružení (podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů), obecně prospěšné společnosti (podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, v platném znění), církve a náboženské společnosti (podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, v platném znění), nadace (podle občanského zákoníku), a dokonce i veřejnoprávní korporace, např. svazky obcí (podle obecního zřízení). Stát se rozhodl prostřednictvím zákona č. 290/2002 Sb. převést od 1. ledna 2003 nemocnice, které byly státními příspěvkovými organizacemi, do majetku krajů, popř. obcí, a to jako příspěvkové organizace krajů (obcí).

Podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, zřizuje územní samosprávný celek příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Přestože jsou tyto příspěvkové organizace právnickými osobami (§ 23 zákona č. 250/2000 Sb.), je jejich právo samostatně vystupovat v právních vztazích omezeno, když řada jejich právních úkonů je podmíněna souhlasem kraje (obce) jako zřizovatele. Příspěvkové organizace zřizované územním samosprávným celkem jsou sice na něj navázány prostřednictvím jeho rozpočtu, jakož i tím, že majetek, k němuž

mají právo hospodaření, je vlastněn příslušným krajem (obcí), územní samosprávný celek jako zřizovatel však není nikterak odpovědný za jejich závazky vzniklé při jejich hospodaření, ledaže by smluvně ručení za tyto závazky na sebe převzal (což se však neděje).

V době, která uplynula od přijetí zákona č. 290/2002 Sb., došlo z různých důvodů k transformaci nemocnic - příspěvkových organizací krajů (obcí) na obchodní společnosti.

Svěřil-li stát velkou část odpovědnosti za zajišťování zdravotní péče krajům, může toto své stanovisko samozřejmě přijetím nové zákonné úpravy kdykoli změnit. Kraje i obce jsou - stejně jako stát - veřejnoprávními korporacemi a jejich úkolem je rovněž dbát na ochranu veřejného zájmu, v tomto případě na zajištění zdravotní péče. Pokud tak nejsou schopny činit, je odpovědností státu, aby k zajištění ústavních práv přijal příslušná opatření, včetně opatření legislativních. Je totiž jen na úvaze státu, zda se rozhodne svěřovat zajišťování zdravotní péče ve větším rozsahu i nestátním zdravotnickým zařízením – obchodním společností, anebo bude organizaci zdravotnictví zajišťovat jinak. Stát však musí vždy dostát své ústavní odpovědnosti za reálné zajištění základních práv, plynoucích z ústavních předpisů i mezinárodních smluv.

Hlavní principy navrhované právní úpravy

Cílem tohoto zákona je vytvoření optimálního právního prostředí pro existenci a provoz nemocnic ve veřejném vlastnictví a pro vytvoření základní sítě těchto nemocnic jejichž prostřednictvím bude stát schopen zajistit každému právo na ochranu zdraví a každému občanu v případě potřeby rovný přístup k bezplatné zdravotní péči na základě veřejného pojištění, tak jak to předpokládá Listina základních práv a svobod v článku 31.

Zákon zavádí do českého právního řádu institut veřejné neziskové organizace, jejímž posláním je plnění veřejného zájmu v oblasti poskytování zdravotní péče. Zákon za tímto účelem zavádí nový druh právnické osoby, kterou je veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení. Tato forma by měla nahradit dosavadní nemocnice - příspěvkové organizace, neboť příspěvkové organizace nejsou běžné v zemích EU a ukazují se navíc jako málo vhodnou formou pro existenci nemocnic v systému veřejného zdravotního pojištění. Právní forma veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení by měla nahradit i formu obchodních společností na které byla řada nepostradatelných a klíčových nemocnic převedena kraji či obcemi, neboť nemocnice zřízená jako běžná obchodní společnost nemůže dlouhodobě dobře plnit veškeré požadavky veřejné služby. Navíc tato forma neumožňuje státu zajistit plnění ústavního práva občanů na bezplatnou zdravotní péči na základě veřejného pojištění poskytovanou za podmínek stanovených zákonem a na rovný přístup k této péči. Zákon dále zavádí pojem síť zdravotnických zařízení, a zmocňuje Ministerstvo zdravotnictví k jejímu stanovení.

Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení

Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení je právnická osoba, kterou za účelem poskytování lůžkové zdravotní péče může zřídit obec, kraj, nebo stát prostřednictvím ministerstva. Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení hospodáří s veřejným majetkem a veřejnými prostředky pod veřejnou kontrolou. Veřejná kontrola je zajištěna jednak pomocí statutárních orgánů na jejichž tvorbě se vedle zřizovatele účastní i Ministerstvo zdravotnictví, zástupci profesní organizace a zástupci zaměstnanců daného zdravotnického zařízení, v případě fakultních nemocnic navíc zástupci příslušné univerzity. V zájmu snížení míry korupčnosti prostředí zákon definuje i střet zájmů členů statutárních orgánů. Na rozdíl od členů statutárních orgánů nemocnic zřízených jako obchodní společnost, nebo jako příspěvková organizace, kde tento problém není vůbec vyřešen, zákon zakazuje

---

členům statutárních orgánů veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení podílet se na podnikatelské činnosti subjektů, které jsou ve smluvním vztahu k příslušnému zařízení.

Navržený zákon dále stanoví, že statutární orgány provádí kontrolu jak v oblasti hospodárného nakládání s veřejnými prostředky a veřejným majetkem, tak i v oblasti kvality poskytované zdravotní péče. Mezi povinnosti statutárních orgánů by vedle kontroly hospodaření patřil i pravidelný dohled nad počtem úmrtí, komplikací, nozokomiálních nákaz, které se vyskytly v procesu léčby pacientů, dále počtem případů, které musely být v průběhu léčby přeloženy na pracoviště vyššího typu apod. Povinnost sledovat kvalitu zdravotní péče poskytované ve zdravotnickém zařízení zatím není uložena žádnému z orgánů stávajících typů právního uspořádání nemocnic. Přestože počet úmrtí či komplikací může signalizovat závažné problémy např. se stavem hygieny či dodržováním postupů lege artis v daném zařízení.

V oblasti hospodaření zákon veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení podřizuje transparentní veřejné kontrole. Veřejnému neziskovému ústavnímu zdravotnickému zařízení ukládá povinnost zveřejňovat na internetu veškeré údaje týkající se jeho hospodaření. Právní úprava použitá v tomto zákoně vychází z principu účetnictví v režimu „otevřené knihy“, podle které je nutné, aby hospodaření s veřejnými prostředky bylo přístupné veřejné kontrole. Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení by podle tohoto zákona mělo povinnost zveřejňovat pravidelně na internetu veškeré údaje o tom, jaké zboží a služby nakupuje a za jaké ceny. Veškeré údaje vedené v účetnictví veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení by tak prostřednictvím povinného zveřejňování těchto údajů na internetu byly široce dostupné, což by umožňovalo provádění dokonalejší průběžné a plošné kontroly hospodaření s veřejnými prostředky (prostředky z veřejného zdravotního pojištění a s prostředky z dotací). Tento mechanismus se v řadě zemí EU i USA osvědčil v rámci programu zpřísnění veřejné kontroly nakládání s veřejnými prostředky a v rámci procesu boje s korupcí ve veřejném sektoru.

Na rozdíl od stávajících typů právnických osob, kterými jsou zřizovány veřejné nemocnice - příspěvková organizace (zřizovaná buď státem, krajem, nebo obcí) a obchodní společnost (akciová společnost, nebo spol. s r. o.) by veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení muselo při nákupu zboží a služeb postupovat podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění. Uložení této povinnosti by mělo napomoci k potlačení nehospodárného nakládání s veřejnými prostředky ve zdravotnictví. V kombinaci s uloženou povinností zveřejňovat nejen vítěznou nabídku, ale i nabídky ostatních soutěžitelů – včetně cen, by mělo dojít ke zlepšení kontroly procesu výběru dodavatelů zboží a služeb a tím i k hospodárnějšímu nakládání s veřejnými prostředky.

Navržený zákon nově zavádí institut veřejné služby, kterou by veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení plnilo formou povinnosti poskytovat ministerstvem zdravotnictví stanovenou zdravotní péči všem občanům z určeného spádového území. Zákon za tímto účelem zmocňuje ministerstvo zdravotnictví ke stanovení spádového území veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení. Současně stanoví, že veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení je povinno ve stanovených oborech ošetřit každého pacienta, který má bydliště ve spádovém území daného veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení. Navržená úprava zachovává právo pacienta na svobodnou volbu lékaře, ale rozšiřuje ji o povinnost veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení poskytnout péči těm občanům, kteří se rozhodnou právo svobodné volby nevyužít. Každý občan by tak měl v souladu s Listinou garantováno, že i když při svobodné volbě zdravotnického zařízení neuspěje se žádostí o poskytnutí péče u jiných zdravotnických zařízení, kterým tato povinnost není uložena, že mu bude zdravotní péče poskytnuta ve veřejném neziskovém ústavním zdravotnickém zařízení.

Zákon dále řeší i otázky zajištění dalších zdravotnických služeb, jejichž poskytování je ve veřejném zájmu. Jako např. lékařské služby první pomoci, ohledání zemřelých mimo zdravotnické zařízení, pitva zemřelých, pomoc při zvládání živelních či hromadných neštěstí apod., jejichž pravidla poskytování jsou dosud stanovena jen dílčím způsobem v krizovém zákonu č. 240/2000 Sb., v platném znění.

V zájmu ekonomického zajištění poskytování veřejných služeb v oblasti zdravotní péče, která je veřejnému neziskovému ústavnímu zdravotnickému zařízení uložena, zákon veřejnému neziskovému ústavnímu zdravotnickému zařízení poskytuje určitá hospodářská zvýhodnění. Jde především o možnost kumulace zdrojů. Veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení by mělo možnost čerpat dotace nejen z rozpočtu zřizovatele, ale i ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje, nebo obce, bez ohledu na to, kdo je jeho zřizovatel. Vedle tohoto jsou veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením poskytnuty i některé formy úlev.

Síť veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení

V zájmu naplnění práva každého na ochranu zdraví i ústavního principu rovnosti občana v přístupu ke zdravotní péči zákon zavádí institut sítě veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení. Tato síť by měla zajistit, že každý občan bez ohledu na svůj majetek, nebo místo trvalého bydliště dosáhne na právo na poskytnutí odpovídající zdravotní péče, které je garantováno Listinou základních práv a svobod i mezinárodními smlouvami.

Zákon zmocňuje Ministerstvo zdravotnictví k vytvoření sítě veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, která by zajišťovala dobrou dostupnost péče ve všech oborech. Za tímto účelem ukládá krajům a obcím zřídit ve své působnosti veřejná nezisková ústavní zdravotnická zařízení podle pokynů ministerstva zdravotnictví. Zároveň jim ukládá povinnost vybavit tato veřejná nezisková ústavní zdravotnická zařízení majetkem potřebným k jejich provozování.

V zájmu stability sítě veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení zákon stanoví, že tento majetek svěřený veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením, nelze prodat ani darovat, a že na něj nelze prohlásit konkurz.

Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy

Ústavním východiskem z hlediska zajišťování zdravotní péče je čl. 31 Listiny základních práv a svobod, který stanoví: „Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon“, a článek 11 Listiny základních práv a svobod, který v odstavci 2 stanoví: „Zákon stanoví, který majetek nezbytný k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob“.

Práv uvedených v čl. 31 Listiny je sice možno domáhat se pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí (čl. 41 odst. 1 Listiny), vnitrostátní zákonná prováděcí úprava však musí vycházet ze zásad plynoucích z těchto ústavních i z mezinárodních norem a nesmí v jakémkoli ohledu zpochybnit primární odpovědnost státu, resp. veřejných institucí za zajištění těchto práv. I na tato práva se vztahuje zákaz diskriminace (čl. 3 odst. 1 Listiny) podle sociálního původu, majetku, rodu nebo jiného postavení.

V čl. 12 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech státy uznaly právo každého na dosažení nejvýše dosažitelné úrovně fyzického a duševního zdraví,

---

příčemž se k plnému uskutečnění tohoto práva zavázaly činit řadu opatření, včetně vytvoření podmínek, které by zajistily všem lékařskou pomoc a péči v případě nemoci.

V Evropské sociální chartě (vyhl. pod č. 14/2000 Sb. m. s.) je právo na ochranu zdraví vyjádřeno závazkem států „přímo nebo ve spolupráci s veřejnými a soukromými organizacemi přijímat opatření zaměřená zejména na: 1. odstranění příčin nemocí v co nejvyšší možné míře, 2. poskytování poradenských a vzdělávacích služeb na podporu zdraví a zvýšení odpovědnosti jednotlivce v záležitostech zdraví, 3. co největší prevenci epidemických, endemických a jiných nemocí“. ČR je tímto článkem vázána v plném rozsahu.

Protože jde o základní práva, k jejichž naplnění je třeba pozitivní činnosti (poskytování plnění ve formě výkonů zdravotnické péče či jiných věcných dávek), nemůže být jejich zajišťování činěno závislým pouze na potenciálu či libovůli soukromé instituce.

Předpokládané dopady do státního rozpočtu

Přijetí zákona v navrhované podobě by z hlediska státního rozpočtu, rozpočtu obcí a krajů mělo celkově neutrální dopad.

Navrhované osvobození veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení od povinnosti platit daň z příjmů z hlavní i vedlejší činnosti, od povinnosti platit daň darovací, dědickou a z převodu nemovitosti v případech, kdy je veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení subjektem přebírajícím majetek, by se projevilo poklesem daňového inkasa o řádově 300 milionů korun ročně. Tento výpadek daňových příjmů by však byl kompenzován úsporou v oblasti dotací na pravidelné oddlužování nemocnic. Hospodářský výsledek jen v roce 2003 byl negativní ve výši 2,4 miliardy, přičemž v předcházejících letech vždy negativní o 1 miliardu ročně. Jen na dokrytí ztráty hospodaření nemocnic v roce 2003 bylo nutné vynaložit 3 miliardy korun.

Zvláštní část

K části první

K § 1

Toto ustanovení vymezuje obsahovou náplň zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů a specifikuje v základních rysech předmět navrhované právní úpravy.

K § 2

Ustanovení § 2 definuje z hlediska pojmových znaků veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení. Vedle závazně stanoveného spádového území, druhu péče poskytované tímto nově konstituovaným druhem zdravotnického zařízení, zákon v tomto ustanovení též předpokládá provozování veřejných neziskových ústavních zdravotnických

---

zařízení výhradně na principu smluv o poskytování a úhradě zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění, což vychází ze záměru zavedení kvalitnější sítě smluvních zdravotnických zařízení dle ustanovení § 46 odstavec 1 zákona č. 48/1997 Sb. Zákon též v předmětném ustanovení zakládá subjektivitu veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení, když jej vymezuje jako právnickou osobu. Po organizační stránce § 2 definuje okruh subjektů, které mohou zřizovat a provozovat veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení.

K § 3

Vedle náležitostí zřizovací listiny veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení je v tomto ustanovení stanoven systém registrace těchto zařízení. Orgánem, který registraci provádí a vede rejstřík veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, je Ministerstvo zdravotnictví jako ústřední orgán státní správy v oblasti zdravotnictví. Prvek kontroly nad zřizovateli neziskových ústavních zdravotnických zařízení je zahrnut do institutu písemného souhlasu Ministerstva zdravotnictví, resp. vlády, se zrušením zařízení.

K § 4

Toto ustanovení reflektuje povahu veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení. Prvek veřejnosti a veřejné kontroly se odráží v povinnosti zveřejňovat nejen výsledky případných výběrových řízení konaných těmito zařízeními, nýbrž i úplný seznam všech jejich dodavatelů a smluvních partnerů, jakož i jimi zakoupeného zboží a služeb. Nezisková povaha veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení se oproti tomu odráží v osvobození od daňového zatížení. Důraz kladený na stabilitu veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení je zřejmý též z vyloučení možnosti prohlášení konkursu na tato zařízení, jakož i omezení dispozice s těmito zařízeními co do možnosti jejich prodeje či darování.

K § 5

Stanoví se principy tvorby spádového území jako jednoho z pojmových znaků veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení. Vedle sítě smluvních zdravotnických zařízení založené zákonem č. 48/1997 Sb., se zavádí síť veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, daných (na rozdíl od sítě zdravotnických zařízení dle zákona č. 48/1997 Sb.) přímo vyhláškou Ministerstva zdravotnictví.

Systém spádových území se odráží i ve vymezení základních povinností veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení.

K § 6

Toto ustanovení směřuje k zajištění řádného personálního, věcného a technického vybavení veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, stejně jako pojistné ochrany proti případným škodám vzniklým v důsledku provozování těchto zařízení.

K § 7

Ustanovení § 7 dává výčet statutárních orgánů veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, jejichž složení v zásadě odpovídá koncepci těchto orgánů v obdobných právnických osobách. Vymezeny jsou i základní povinnosti veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení vůči jeho jednotlivým statutárním orgánům.

K § 8

Definují se obecné požadavky na členy statutárních orgánů veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení. Vedle obecného požadavku bezúhonnosti dokládaného výpisem z evidence Rejstříku trestů je ochrana řádného vedení těchto zařízení zajištěna tím, že je vyloučena možnost výkonu funkce člena statutárního orgánu veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení u osob, u nichž dochází ke střetu zájmů. Důvody tohoto střetu jsou taxativně vymezeny. Za účelem zajištění nezávislosti kontroly činnosti veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení se zakládá i neslučitelnost současného výkonu funkce člena správní a dozorčí rady.

K § 9

Vymezují se podmínky vzniku a zániku členství ve správních a dozorčích radách veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, jakož i členská skladba těchto orgánů. Zvláštní důraz je kladen zejména na zajištění účasti zástupců všech subjektů, které oblast činnosti veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení především ovlivňují.

K § 10

Další opatření k posílení prvku veřejnosti a kontroly v rámci vedení veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení v sobě nese omezení funkčního období členů správních i dozorčích rad těchto zařízení, a to jak co do omezené délky jednotlivých funkčních období, tak limitace možnosti opakovaného výkonu uvedených funkcí.

K § 11

Vymezuje se postavení, organizace a náplň činnosti správní rady veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení. Především je zohledněno postavení správní rady jako výkonného orgánu, který odpovídá za řádné hospodaření zařízení. Ustanovení zavádí další kontrolní a exekutivní mechanismy v oblasti hospodaření veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, mezi které patří odvolání ředitele zařízení ze strany správní rady v případě nepříznivých hospodářských výsledků, možnost pozastavení jakéhokoliv rozhodnutí ředitele správní radou, podmínění určitých přesně vymezených hospodářských kroků souhlasem správní rady a v neposlední řadě i sledování kvality poskytované zdravotní péče.

K § 12

Obsahem tohoto ustanovení jsou práva a povinnosti dozorčí rady veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, jako statutárního orgánu s nejširšími kontrolními pravomocemi. Důraz na rozsáhlá oprávnění dozorčí rady vychází z povahy veřejných

---

neziskových ústavních zdravotnických zařízení, jež na základě smluv se zdravotními pojišťovnami hospodaří s veřejnými finančními prostředky, resp. prostředky veřejného zdravotního pojištění.

K § 13

Předmětem úpravy tohoto ustanovení je organizace, procesní pravidla jednání a rozhodování správních rad a dozorčích rad veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení. Zavádí se funkce předsedy a místopředsedy těchto orgánů.

K § 14

Specifikují se pravomoci a postavení ředitele veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení. Zaveden je zákaz konkurence ředitele vůči zařízení.

K § 15

Zřizuje se veřejně přístupný rejstřík veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení. Rejstřík plní ve vztahu k předmětným zařízením jako právnickým osobám zejména funkci registrační. Analogicky k obchodnímu rejstříku tak dochází ke vzniku veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení až zápisem do tohoto rejstříku. Vedle funkce registrační je rejstřík významný rovněž vzhledem ke své funkci informační; tato funkce je umocněna dálkovým přístupem k datům vedeným v rejstříku.

K § 16

Upraven je způsob odměňování členů správních a dozorčích rad veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, jehož výše se odvíjí od hospodářských výsledků zařízení. Finanční nároky členů správních a dozorčích rad vzniklé v souvislosti s výkonem jejich funkce jsou upraveny v souladu s obecnou právní úpravou těchto nároků u zaměstnanců (viz zejména zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách).

K § 17

Povaha veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení se odráží i v uplatnění právní úpravy odměňování zaměstnanců tohoto zařízení, které se řídí zákonem č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, jakož i nařízením vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.

K § 18

Překlenutí období, v němž bezprostředně po vzniku veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení nejsou zřízeny statutární orgány, je řešeno zavedením funkce dočasného ředitele. Doba šedesáti dnů, na níž je tento ředitel jmenován, je současně obdobím stanoveným pro ustavení řádných statutárních orgánů veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení.

K § 19

Upravuje se přechod stávajících zdravotnických zařízení naplňujících pojmové znaky neziskového ústavního zdravotnického zařízení vymezené tímto zákonem právě na tento typ zdravotnického zařízení, a to co do formy, zřizovatele i převodu práv a povinností (tj. včetně práv k hmotným a nehmotným složkám původních zdravotnických zařízení). Vymezuje se přiměřená lhůta šesti měsíců od nabytí účinnosti zákona k realizaci přechodu dle předchozí věty.

K § 20

Specifickému postavení veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení zejména ve vztahu k jejich úkolům odpovídá i jejich výlučné postavení vůči zdravotním pojišťovnám. Oproti ostatním typům zdravotnických zařízení, kterým platná právní úprava ukládá účast ve výběrovém řízení před uzavřením smlouvy o poskytování a úhradě zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění (tj. aniž by zdravotní pojišťovny byly výsledky tohoto řízení vázány), se vůči zdravotnickým zařízením dle tohoto zákona uplatní povinnost zdravotních pojišťoven uvesti smlouvu s nimi bez dalšího uzavřít. Toto ustanovení mimo jiné pomůže zlepšit kvalitu sítě smluvních zdravotnických zařízení.

K § 21

Zavádí se sankční opatření pro případ porušení povinností stanovených zákonem, a to v přiměřené maximální výši, která odpovídá výši obdobných sankčních opatření – pokut stanovených v řadě obecně závazných právních předpisů správní povahy (např. zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, či zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách). Pokuty ukládá Ministerstvo zdravotnictví, které tak činí jako ústřední orgán státní správy v oblasti zdravotnictví.

K § 22

Stanoví se nabytí účinnosti zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů ke dni jeho vyhlášení, neboť dle navrhovatelů to odpovídá naléhavému obecnému zájmu.

K části druhé

V návrhu na změnu zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se odráží úprava zavedená ustanovením § 4 odst. 5 zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů, které tato zařízení osvobozuje od daně z příjmu.

K části třetí

Návrh změny zákona ČNR č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, v sobě zahrnuje reflexi odstranění daňové povinnosti u těchto daní pro veřejná nezisková ústavní zdravotnická zařízení dle ustanovení § 4 odst. 9 zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů.

K části čtvrté

Nově se definuje ambulantní péče poskytovaná ve veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních, a to vzhledem k tomu, že tato definice není dosud v tomto ani jiném obecně závazném právním předpise obsažena. Zakotvuje se zvláštní postavení veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení ve vztahu ke zdravotním pojišťovnám, a to s ohledem na povinnost těchto pojišťoven uzavřít (na rozdíl od ostatních typů zdravotnických zařízení) s těmito zařízeními bez dalšího smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče na dobu neurčitou. Kontrola nad trváním smlouvy je dána Ministerstvu zdravotnictví, které tuto provádí prostřednictvím svého souhlasu s vypovězením smlouvy. Návrh odráží úpravu obsaženou v ustanovení § 20 zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů.

K části páté

Zohledňuje se skutečnost, že zřizovatelem veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení mohou ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů být i územní samosprávné celky, tedy obce a kraje.

K části šesté

Zohledňuje se skutečnost, že zřizovatelem veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení může ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů být i stát prostřednictvím ministerstev. Doplnjuje rozpočtová pravidla o vztahy státního rozpočtu k veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením obdobně jako u dosavadních příspěvkových organizací.

Výňatky z novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn
(doplněný text je vyznačen **tučně**, vypouštěný text ~~přeškrtnutou kursivou~~)

ZMĚNA ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ

ČÁST DRUHÁ

Daň z příjmů právnických osob

§ 17

Poplatníci daně z příjmů právnických osob

(1) Poplatníky daně z příjmů jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, a i organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu^{30b} (dále jen "poplatníci").

(2) Od daně se osvobozuje ústřední banka České republiky.

(3) Od daně se osvobozují příjmy veřejných zdravotnických zařízení z jejich hlavní činnosti podle zvláštního právního předpisu³⁰⁾, pokud veškeré své příjmy použijí pro svůj provoz, obnovu a rozvoj.

(4) Poplatníci, kteří mají na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení, kterým se rozumí adresa místa, ze kterého je poplatník řízen (dále jen "sídlo"), mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdroje na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

(5) Poplatníci, kteří nemají na území České republiky své sídlo, mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy ze zdrojů na území České republiky.

30b) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění zákona č. 492/2000 Sb.

30c) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů

ZMĚNA ZÁKONA O DANI DĚDICKÉ, DANI DAROVACÍ A DANI Z PŘEVODU NEMOVITOSTÍ

§ 20

(1) Od daně dědické a daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku

- a) Českou republikou, jakož i bezúplatné poskytnutí majetku Českou republikou,
- b) územními samosprávnými celky a jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi,
- c) dobrovolnými svazky obcí.

(2) Od daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny

- a) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem při likvidaci státních podniků,³⁾ akciových společností s plnou majetkovou účastí státu nebo s plnou majetkovou účastí Fondu národního majetku České republiky a nebo Pozemkového fondu České republiky a společností s ručením omezeným s plnou majetkovou účastí státu,
- b) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem akciových společností s plnou majetkovou účastí státu uskutečněné podle rozhodnutí valné hromady a schválené vládou České republiky,
- c) převody vlastnictví k nemovitostem akciových společností s plnou majetkovou účastí státu související s přímým prodejem v rámci rozhodnutí o privatizaci podle zvláštního zákona,⁴⁾
- d) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem v souvislosti s rozdělováním a slučováním obcí nebo se změnami jejich území podle zvláštních předpisů,⁵⁾
- e) převody vlastnictví k nemovitostem z vlastnictví obcí do vlastnictví dobrovolných svazků obcí (dále jen "svazek") vytvořených podle zvláštního zákona,⁶⁾ a dále z vlastnictví svazků do vlastnictví obcí, které byly či jsou ve svazku sdruženy a které byly předchozími vlastníky převáděných nemovitostí.

(3) Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem z vlastnictví České republiky, pokud s majetkem státu hospodář organizační složky státu, Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu, státní příspěvkové organizace, státní fondy nebo Česká konsolidační agentura, jakož i převody nebo přechody vlastnictví k nemovitostem na Českou republiku.

---

(4) Od daně dědické a daně darovací jsou osvobozena bezúplatná nabytí majetku

- a) určená na financování zařízení a humanitárních akcí v oblasti kultury, školství, vědy a vzdělání, zdravotnictví, sociální péče, ekologie, tělovýchovy, sportu, výchovy a ochrany dětí a mládeže a požární ochrany, pokud je majetek nabyt právnickými osobami, které byly zřízeny k zabezpečování těchto činností a které mají sídlo na území České republiky,
- b) státem registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi,⁷⁾
- c) obecně prospěšnými společnostmi a politickými stranami a politickými hnutími určená na jejich činnost,
- d) nadacemi nebo nadačními fondy, jakož i majetku poskytnutého nadacemi nebo nadačními fondy v souladu s účelem a podmínkami stanovenými v nadační listině nebo ve statutu,
- e) zdravotními pojišťovnami pro fondy veřejného zdravotního pojištění.

(5) Od daně dědické je osvobozen nárok zůstavitele na odškodnění podle zvláštních zákonů,⁸⁾ jestliže zůstavitel podal žádost o předběžné projednání podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, nebo obdobnou žádost podle ostatních zvláštních předpisů, a do smrti zůstavitele nárok nebyl ústředním orgánem uspokojen. Toto osvobození se vztahuje též na případy, kdy zůstavitel nárok včas uplatnil u soudu, do smrti zůstavitele však nebylo soudem o něm pravomocně rozhodnuto.

(6) Od daně darovací a daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny

- a) převody a přechody vlastnictví k majetku z Fondu národního majetku České republiky a z Pozemkového fondu České republiky na nabyvatele, na základě rozhodnutí o privatizaci⁹⁾ a při převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu podle zvláštního předpisu,^{9a)}
- b) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem akciových společností s plnou majetkovou účastí státu uskutečněné v rámci schváleného privatizačního projektu nebo rozhodnutí o privatizaci před převodem majetkové účasti na Fond národního majetku České republiky nebo na Pozemkový fond České republiky,¹⁰⁾
- c) převody a přechody majetku, který přechází na právnické osoby v České republice v souvislosti se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky,
- d) převody a přechody vlastnictví k pozemkům a zřízení věcných břemen na základě rozhodnutí pozemkových úřadů o pozemkových úpravách podle zvláštního předpisu,¹¹⁾
- e) vklady vložené podle zvláštního zákona¹²⁾ do základního kapitálu obchodních společností nebo družstev (dále jen "vklad"). Je-li vkladem nemovitost, osvobození se neuplatní, jestliže do pěti let od vložení vkladu zanikne účast společníka obchodní společnosti nebo člena v družstvu (dále jen "společník"), s výjimkou případu úmrtí společníka, a nemovitost není společníku vrácena. Po dobu těchto pěti let neběží lhůta pro vyměření daně. Zánik účasti ve společnosti nebo členství v družstvu do pěti let od vložení nemovitosti jako vkladu je společník povinen oznámit do 30 dnů ode dne zániku účasti nebo členství místně příslušnému správci daně; součástí tohoto oznámení je i sdělení o způsobu vypořádání,
- f) převody a přechody majetku právnických osob při jejich sloučení, splynutí, rozdělení nebo přeměně,
- g) bezúplatné převody bytů a nebytových prostorů z vlastnictví bytových družstev do vlastnictví členů - fyzických osob, jde-li o bezúplatné převody uvedené v ustanovení § 24 odst. 1 až 4 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů,

h) převody rodinných domků a garáží a bytů z majetku družstev do vlastnictví členů těchto družstev - fyzických osob, jejichž nájemní vztah k rodinnému domku, garáži nebo bytu vznikl po splacení členského podílu (dalšího členského vkladu) těmito členy nebo jejich právními předchůdci,

i) převody a přechody majetku bytového družstva v souvislosti s vyčleněním části bytového družstva, 12c)

j) převody bytů a garáží z vlastnictví právnické osoby, vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem budovy, do vlastnictví fyzických osob - nájemců převáděných bytů a garáží, kteří jsou členy nebo společníky této právnické osoby, pokud se fyzické osoby nebo jejich právní předchůdci podíleli svými peněžními prostředky a jinými penězi ocenitelnými hodnotami na pořízení budovy,

k) převody nemovitostí z vlastnictví České republiky, které před převodem byly ve správě Pozemkového fondu České republiky.

(7) Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen první úplatný převod nebo přechod vlastnictví

a) ke stavbě, která je novou stavbou, na níž bylo vydáno pravomocné kolaudační rozhodnutí, nebo je dokončenou novou stavbou nebo rozestavěnou novou stavbou a stavba nebyla dosud užívána, s výjimkou zkušebního provozu, 12d)

b) k bytu v nové stavbě a k bytu, který vznikl změnou dokončené stavby 12e) a byt nebyl dosud užíván, jde-li o převod bytu podle zvláštního právního předpisu, 12f)

jestliže převodcem je fyzická či právnická osoba a převod stavby je prováděn v souvislosti s jejich podnikatelskou činností, kterou je výstavba nebo prodej staveb a bytů, nebo jejich předmětem činnosti je výstavba nebo prodej staveb a bytů, anebo je-li převodcem obec.

(8) Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen úplatný převod nemovitosti, jestliže převodcem je právnická osoba, které byla nemovitost bezúplatně převedena likvidátorem na základě zákona o zrušení Fondu dětí a mládeže a o změnách některých zákonů.

(9) Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí se nevybírá při vydání majetku podle zvláštních předpisů. 13)

(10) Od daně darovací jsou osvobozena nabytí vlastnického práva k nemovitostem, které jsou kulturními památkami, pokud k nim dochází mezi osobami zařazenými v I. skupině.

(11) Od daně darovací jsou osvobozena bezúplatná nabytí majetku fyzickými osobami s bydlištěm na území České republiky provozujícími školská a zdravotnická zařízení a zařízení na ochranu opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat určená na financování těchto zařízení. Obdobně jsou osvobozena bezúplatná nabytí majetku právnickými osobami provozujícími zařízení na ochranu opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat.

(12) Od daně darovací jsou osvobozeny bezúplatné a částečně bezúplatné převody majetku z Fondu národního majetku České republiky a z Pozemkového fondu České republiky na Podpurný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s., a dotace poskytované Podpurným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a. s., z majetku tohoto fondu.

(13) Od daně dědické a daně darovací je osvobozeno první bezúplatné nabytí majetkového podílu stanoveného § 7 odst. 4 a částí třetí zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě

---

majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, mezi osobami blízkými.13a)

(14) Od daně darovací je osvobozeno nabytí peněžních prostředků poskytnutých fyzické osobě, která je prokazatelně použije na zvýšení nebo změnu kvalifikace, studium, léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky.

(15) Od daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku na humanitární nebo charitativní účely, bezúplatné nabytí majetku v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby poskytované podle zvláštního právního předpisu^{13b)} a bezúplatné nabytí majetku z veřejných sbírek,^{13c)} nejsou-li tato bezúplatná nabytí majetku od daně darovací osvobozena podle předchozích odstavců.

(16) Od daně dědické, darovací a z převodu nemovitosti je osvobozeno nabytí majetku veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením zřízeným podle zvláštního právního předpisu.^{13d)}

-----
3) § 761 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

§ 47b zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

4) § 10a odst. 6 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

5) Zákon ČNR č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

6) § 20a zákona ČNR č. 367/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

7) Zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.

8) Např. zákon č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem, zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

9) Zákon č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky.

9a) Např. zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby a o změně zákona č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

10) § 11 odst. 3 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

11) § 19 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

12) Část druhá zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

12a) § 24 odst. 1 až 4 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů).

12b) § 2 odst. 2 písm. a) vyhlášky Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí ČSR, Ministerstva financí SSR a předsedy Státní banky Československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění vyhlášek č. 74/1989 Sb., č. 73/1991 Sb. a č. 398/1992 Sb.

12c) Např. § 29 zákona č. 72/1994 Sb.

12d) § 84 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

12e) § 139b odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

12f) Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

13) Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech.

13a) § 116 občanského zákoníku.

13b) Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě).

13c) Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách).

13d) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů

ZMĚNA ZÁKONA O VEŘEJNÉM ZDRAVOTNÍM POJIŠTĚNÍ

Ústavní péče

§ 23

Vyžaduje-li to zdravotní stav pojištěnce, poskytne se mu hrazená péče formou péče ústavní. Ústavní péčí se rozumí péče v nemocnicích a v odborných léčebných ústavech. V těchto zařízeních může být poskytována vedle ústavní péče i péče ambulantní. **Ambulantní péčí ve veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních^{30a)} se rozumí vysoce specializovaná ambulantní péče, která není ve stanovené spádové oblasti zajištěna jinak, ambulantní příjmová péče a ambulantní péče lékařské služby první pomoci.**

30a) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů

§ 52a

- 5. „(1) S veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením zřízeným podle zvláštního právního předpisu^{30a)} uzavře Všeobecná zdravotní pojišťovna České**

republiky neprodleně po jeho vzniku smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče v rozsahu stanoveném Ministerstvem zdravotnictví.

6.

7. (2) V návaznosti na rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví, nejpozději však do třiceti dnů od tohoto rozhodnutí, uzavřou resortní, oborové, podnikové, a ostatní zdravotní pojišťovny působící na území České republiky s veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením smlouvu o poskytování a úhradě zdravotní péče v rozsahu stanoveném Ministerstvem zdravotnictví.

8.

(3) Smlouva o poskytování a úhradě zdravotní péče mezi zdravotními pojišťovnami a veřejným neziskovým ústavním zdravotnickým zařízením se uzavírá na dobu neurčitou. K jejímu vypovězení je nutný předchozí souhlas Ministerstva zdravotnictví .

30a) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů

9. ZMĚNA ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLECH ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

10.

11. § 23

12. Druhy organizací územních samosprávných celků

13. (1) Územní samosprávný celek může ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností

14. a) zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,

15. b) zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,

16. c) zakládat obchodní společnosti,¹⁵⁾ a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným,

17. d) zakládat obecně prospěšné společnosti podle zvláštního zákona.¹⁶⁾

18. e) zřizovat veřejná nezisková ústavní zdravotnická zařízení podle zvláštního právního předpisu.^{16a)}

19.

20. (2) Územní samosprávný celek se může spolu s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků.

21. -----

22. 15) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

23. 16) Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

24. 16a) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů

ZMĚNA ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLECH

DÍL 3

Společná ustanovení pro hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací a veřejných neziskových organizací

§ 65

Rozpočtové limity

---

(1) Rozpočtovým limitem se rozumí v průběhu rozpočtového roku stanovená výše výdajů, do které je na základě oznámení limitu výdajů bance možné čerpat peněžní prostředky z výdajových účtů státního rozpočtu. Oznámení limitu výdajů na tiskopise schváleném bankou podepisuje a opatří razítkem správce kapitoly a organizační složka státu, případně právnická osoba mající oprávnění k čerpání prostředků. Pro manipulaci s tímto tiskopisem platí podmínky banky. Změna limitu se provádí stejným způsobem.

(2) Správce kapitoly vystavuje rozpočtové limity pro vlastní rozpočtové hospodaření, rozpočtové limity organizačním složkám státu, příspěvkovým organizacím **a veřejným neziskovým organizacím, které zřizuje v jeho působnosti** a dále zvláště limity pro čerpání výdajů na financování programů podle § 13 odst. 3 písm. c), d) a e) a zvláště limity pro čerpání ostatních dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu pro ostatní právnické osoby. Správce kapitoly může své oprávnění vystavit rozpočtové limity organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím **a veřejným neziskovým organizacím** přenést na organizační složku státu, která ekonomicky zajišťuje jinou organizační složku státu nebo příspěvkovou organizaci, **či veřejnou neziskovou organizaci**

(3) Organizační složce státu se vždy otevírají limity na čerpání prostředků

- a) na běžné výdaje mimo výdajů, na které se otevírají limity podle písmen b), c) a d),
- b) na platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci a pojistné,
- c) na individuálně posuzované výdaje podle § 13 odst. 3 písm. a) určené na financování konkrétních akcí,
- d) na systémově určené výdaje podle § 13 odst. 3 písm. b) určené na financování konkrétního programu.

(4) Příspěvkové organizaci **a veřejné neziskové organizaci** se otevírají limity

- a) na čerpání příspěvku zřizovatele na provoz organizace,
- b) na čerpání individuálních dotací podle § 13 odst. 3 písm. c) poskytnutých na konkrétní akce,
- c) na čerpání systémových dotací podle § 13 odst. 3 písm. d) poskytnutých na konkrétní akce,
- d) na čerpání návratných finančních výpomocí podle § 13 odst. 3 písm. e) poskytnutých na konkrétní akce.

(5) Pro čerpání dávek sociálního zabezpečení a pro čerpání výdajů z kapitoly Všeobecná pokladní správa se limity neotevírají.

(6) Ministerstvo může vystavit limity výdajů podle odstavců 2 až 4 samo, je-li to třeba k zajištění pokladní rovnováhy státního rozpočtu nebo dojde-li v oboru působnosti správce kapitoly k porušování právních předpisů.

(7) Rozpočtové limity se otevírají zpravidla nejvýše na období jednoho čtvrtletí. Příspěvková organizace, **nebo veřejná nezisková organizace**, převádí příspěvek na činnost na svůj účet do výše limitu stanoveného zřizovatelem. Dotace poskytnuté na financování reprodukce majetku čerpá příspěvková organizace, **nebo veřejná nezisková organizace**, přímou úhradou potřeb akce financované formou individuální dotace a okruhu potřeb financovaných v rámci systémové dotace z příslušného rozpočtového výdajového účtu.

(8) Změna limitu výdajů se provádí i na povolené překročení rozpočtu výdajů a při vázání prostředků státního rozpočtu.

(9) Limity pozbývají platnosti 31. prosince běžného rozpočtového roku.

§ 74

Ručení státu

Stát ručí za závazky, které vznikly provozováním hlavní činnosti příspěvkových organizací a veřejných neziskových organizací zřizovaných státem. ~~vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti ručí stát.~~

„§ 80a

Finanční vztahy státního rozpočtu k hospodaření veřejných neziskových organizací zřízených státem

(1) Hospodaření s prostředky státního rozpočtu ve vztahu k veřejným neziskovým organizacím zřízeným podle zvláštního právního předpisu ^{32a)} (dále jen veřejná nezisková organizace) se řídí ustanoveními tohoto zákona a zvláštního právního předpisu podle něhož byly veřejné neziskové organizace zřízeny.

(2) Veřejné neziskové organizace hospodaří s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem a správcem příslušné rozpočtové kapitoly z níž čerpá finanční prostředky státního rozpočtu.

(3) Veřejná nezisková organizace je povinna dbát, aby plnila určené úkoly nejehospodárnějším způsobem a dodržela stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky, kterými obdržela ze státního rozpočtu, může používat jen k účelům, na které jsou určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení nerušeného chodu organizace.

(4) Finanční vztahy stanovené zřizovatelem jsou

- a) příspěvek na provoz ze státního rozpočtu,
- b) individuální a systémové dotace na financování programů a akcí,
- c) návratná finanční výpomoc,

(5) Příspěvek na provoz veřejné neziskové organizace se stanoví v případě, že její rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy. Výše příspěvku na provoz se stanoví jako rozdíl objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů. Výši příspěvku na provoz a jeho čerpání během roku může zřizovatel vázat na předem stanovené ukazatele, a to zpravidla na jednotku výkonů zabezpečovaných zřizovanou veřejnou neziskovou organizací. Pokud není příspěvek vázán na jednotku výkonů, je organizace oprávněna čerpat příspěvek na činnost do výše závazně stanovené zřizovatelem.

(6) Při významné změně podmínek, za nichž byl stanoven finanční vztah ke státnímu rozpočtu, může zřizovatel veřejné neziskové organizaci stanovený příspěvek změnit. Veřejná nezisková organizace je povinna takovou změnu podmínek zřizovateli neprodleně oznámit.

---

(7) Návratnou finanční výpomoc lze poskytnout veřejné neziskové organizaci v případě vzniku neočekávaných ekonomických problémů organizace. Prostředky návratné finanční výpomoci však musí být organizací vráceny do státního rozpočtu do konce rozpočtového roku.

(8) Jestliže hospodaření veřejné neziskové organizace za běžný rok skončí ztrátou po zahrnutí příspěvku (dále jen "zhoršený hospodářský výsledek"), je zřizovatel povinen projednat s veřejnou neziskovou organizací zabezpečení jeho úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Pokud na pokrytí ztráty veřejné neziskové organizace nestačí finanční prostředky z rezervního fondu veřejné neziskové organizace doplní prostředky chybějící k pokrytí ztráty prostředky z kapitoly zřizovatele.

32a) Zákon č. ... Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a změně některých zákonů

V Praze 13. 10. 2004

MUDr. Jaroslav Krákora, v . r.
JUDr. Vojtěch Filip, v . r.
Ing. Michaela Šojdrová, v . r.
ThMgr. Svatopluk Karásek, v . r.
MUDr. Vladimír Říha, v . r.
MUDr. Josef Janeček, v . r.
Vlastimil Aubrecht, v . r.
Mgr. Robin Böhnisch, v . r.
Ing. Vladimír Čada, v . r.
Karel Černý, v . r.
Mgr. Anna Čurdová, v . r.
Ing. Milan Ekert, v . r.
Ing. Václav Grüner, CSc. , v . r.
Mgr. Michal Hašek, v . r.
Ing. Josef Hojdar, v . r.
Ing. Pavel Hömig, v . r.
JUDr. Petr Ibl, v . r.
Prof.JUDr. Zdeněk Jičínský, DrSc., v . r.
Ing. Miloslav Kala, v . r.
Miroslav Kapoun, v . r.
Jan Kavan, v . r.
Robert Kopecký, v . r.
JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D. , v . r.
Ing. Karel Kratochvíle, v . r.
Mgr. Ing. Michal Kraus, v . r.
JUDr. Stanislav Křeček, v . r.
RNDr. Miloš Kužvart, v . r.
Ing. Petr Lachnit, CSc. , v . r.
Ing. Vladimír Laštůvka, v . r.
Ing. Antonín Macháček, v . r.

Mgr. Radko Martínek, v . r.
Ing. Miloš Melčák, CSc. , v . r.
Josef Mikuta, v . r.
Dagmar Mocová, v . r.
Oldřich Němec, v . r.
Mgr. Eva Nováková, v . r.
Ing. Hana Orgoníková, v . r.
MVDr. Josef Řihák, v . r.
Ing. Antonín Sed'a, v . r.
Ing. Jaromír Schling, v . r.
Ing. Ladislav Skopal, v . r.
Josef Smýkal, v . r.
Evžen Snítily, v . r.
Mgr. Bohuslav Sobotka, v . r.
Ing. František Strnad, v . r.
Miroslav Svoboda, v . r.
Antonín Sýkora, v . r.
Ing. Zdeněk Škromach, v . r.
PhDr. Karel Šplíchal, v . r.
Ing. Petr Šulák, v . r.
Doc.Ing. Miloš Titz, CSc. , v . r.
Ing. Rudolf Tomíček, v . r.
Jiří Třešňák, v . r.
Ing. Jiří Václavek, v . r.
Ing. Miroslav Váňa, v . r.
Ing. Miloslav Vlček, v . r.
František Vnouček, v . r.
Ladislav Vomáčko, v . r.
Ing. Václav Votava, v . r.
PhDr. Lubomír Zaorálek, v . r.
Mgr. Eduard Zeman, v . r.
Ing. Petr Zgarba, v . r.
Mgr. Vlastislav Antolák, v . r.
RNDr. Marta Bayerová, v . r.
Ing. František Beneš, CSc., v . r.
Mgr. Milan Bičík, v . r.
RSDr. Petr Braný, v . r.
Ing. Ludmila Brynychová, v . r.
Ing. Ladislav Býček, v . r.
PaedDr. Květoslava Čelišová, v . r.
RSDr. Alexander Černý, v . r.
Vlastimil Dlab, v . r.
Ing. Jiří Dolejš, v . r.
RNDr. Václav Exner, CSc. , v . r.
Jiřina Fialová, v . r.
Ing. Stanislav Fischer, CSc. , v . r.
Václav Frank, v . r.
Ing. Jaroslav Gongol, CSc. , v . r.
Doc.PhDr. Miroslav Grebeníček, CSc. , v . r.

JUDr. Stanislav Grospič, v . r.
PaedDr. Jitka Gruntová, v . r.
Ing. Pavel Hojda, v . r.
RNDr. Vladimír Koníček, v . r.
Ing. Pavel Kováčik, v . r.
Mgr. Ivana Levá, v . r.
Ing. Josef Mandík, v . r.
Mgr. Soňa Marková , v . r.
Zdeněk Maršíček, v . r.
Ladislav Mlčák, v . r.
RSDr. Miroslav Opálka, v . r.
RSDr. Ing. Svatomír Recman, v . r.
Ing. Vladimír Reiber, v . r.
JUDr. Zuzka Rujbrová, v . r.
JUDr. Marie Rusová, v . r.
Ing. Josef Šenfeld, v . r.
RSDr. Josef Švarcbek, v . r.
RSDr. Ladislav Urban, v . r.
Miroslava Vlčková, v . r.
Miloslava Vostrá, v . r.
Ing. Karel Vymětal, v . r.
RSDr. Antonín Zralý, v . r